T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/10/2026 17:06
Sayı: E--120.07.03-1971868

7/42009 GK 130

ACELE

Sayı : E-72079556-610-23692515
Konu : Soru Önergeleri (7/42009)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.03.2026 tarihli ve 1826809 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Balıkesir Milletvekili Sayın Dr. Turhan ÇÖMEZ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/42009 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/42009 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 9641F11D-A3B5-4468-A519-663BCA40C2C0 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys
Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr
Bilgi için:Sema SUBAŞI
Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni

Balıkesir Milletvekili Sayın **Turhan ÇÖMEZ**'e Ait **7/42009** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımızca her türlü şiddetin önlenmesi amacıyla etkin mücadele edilmektedir. Hiçbir bireyin şiddete ve istismara uğramaması için çalışmalarımız devam etmektedir.

Bakanlığımıza intikal eden herhangi bir bilgi veya ihbar anında değerlendirilmekte, gerekli inceleme, denetim veya soruşturmalara derhal başlanmakta, sorumluları hakkında gerekli idari ve cezai işlemler gecikmeksizin uygulanmaktadır.

Yapılan inceleme sonucu çocuk ve aile, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında alınan tedbirler çerçevesinde desteklenmektedir. Adli süreç yakından takip edilmekte ve davaya müdahil olunmaktadır.

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Mağduriyeti sebebiyle bakım tedbiri kararı verilen çocuklarımıza korunma, bakım ve psikososyal destek hizmeti vermek üzere Çocuk Evleri Sitelerimiz ihtisaslaştırılmıştır.

İhtisas kuruluşlar çocukların temel gereksinimlerini karşılamak; fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, uygun ise aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak üzere hizmet vermektedir.

İhtisas kuruluşlarında koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve aileleri psikososyal destek programına dâhil edilmektedir. Anka Çocuk Destek Programı ile çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir.

Çok yönlü yaklaşım ve müdahaleyi amaçlayan Anka Çocuk Destek Programı; *Bireysel İhtiyaç ve Risk Değerlendirme Formu (BİRDEF), Destekleyici Ortam Bileşenleri, Grup Çalışmaları, Bireysel Danışmanlık, Aile Çalışmaları, Destekleyici Personel İçin Yaklaşım İlkeleri, Krize Müdahalede Kurumsal Yaklaşım* bileşenlerinden oluşmaktadır.

- *Bireysel danışmanlık* çalışmalarında; evden kaçma, kendine zarar verme davranışı, intihar, istismar mağduru, kriz yönetimi, krize müdahale ve travma modülleri uygulanmaktadır.
- *Grup çalışmaları* ise kişisel gelişim, sağlıklı yaşam, duygusal düzenleme, kişilik gelişimi ve bağımlılık olmak üzere 5 bölüm ve 78 oturumdan oluşmaktadır. Her bir oturum 45 dakika sürmektedir. Kişilik gelişimi ve sağlıklı yaşam modülleri tüm çocuklara uygulanırken, suça sürüklenme, istismar mağduru olma, madde bağımlılığı, öfke kontrolü, dürtü bozukluğu vb. durumlara göre uygulanan modüller çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak uygulanmaktadır.
- *Aile ile çalışmada* öncelikle ailenin çocuğun güvenliğini tehlikeye atacak bir eylemde bulunma riski bulunup bulunmadığı değerlendirilmektedir. Çocuğun ailesi ile görüşme yapılmasına engel bir durum olmaması halinde ailenin de katılımı sağlanarak sözleşme yapılmaktadır. Rehabilitasyon süreci boyunca çocukla yürütülen çalışmaların yanı sıra

çocukların ebeveynleri ya da bakım verenleri ile de mesleki görüşmeler ve yönlendirmeler yapılmaktadır. Program kapsamında; ailelere, çocuk-aile ilişkisinin güçlendirilmesi, etkin ebeveynlik becerileri, suça sürüklenen, madde bağımlısı ve istismar mağduru çocuğa yaklaşım konularında bireysel danışmanlık yapılmaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız hizmetlerinin bölgesel düzeyde veriye dayalı olarak planlanabilmesi ve risklerin önceden tespit edilerek koruyucu ve önleyici hizmet modellerinin etkinleştirilmesi amacıyla başlatılmış olan Sosyal Risk Haritası çalışmaları devam etmektedir. Çalışma, kadına yönelik şiddet, çocuk istismarı, çocukların suça sürüklenmesi, engelli bakıma muhtaçlık gibi farklı sosyal olguların bütüncül şekilde izlenmesine imkân sağlamaktadır.

Çalışma kapsamında elde edilen veriler doğrultusunda "Aile Rehberi" ve "Çocuklar Güvende" dijital takip sistemleri vasıtasıyla farklı bakanlıklar ve kamu kurumlarıyla koordinasyon içinde risk düzeyi yüksek hanelere yönelik bütüncül destek mekanizmaları devreye alınacaktır.

Bakanlığımız taşra teşkilatında görev yapmakta olan Türk İşaret Dili tercümanlarının verdiği çeviri hizmetlerinin takibinin yapılması ve sayısal verilere ulaşabilmek için 2021 yılında Türk İşaret Dili Tercümanları İşleyiş Programı (TİP) geliştirilmiştir. Söz konusu programdan elde edilen veriler çerçevesinde, 2021 yılından itibaren 9.573 defa çeviri hizmeti verilmiştir. Çoğunlukla sağır bireylerin birebir bulundukları, kişisel işlerinin çözümünde çeviri sağlanmışken, kolay erişim çerçevesinde en fazla görüntülü çeviri yolu tercih edilmiştir. Kamu kapsamında en fazla çeviri talebi ise adliyelerden gelmiştir.

AİLEM Engelsiz İletişim Merkezi Projesi: Sözel dili kullanamayan ve iletişim dili olarak işaret dilini kullanan eden işitme engelli bireylerin eğitim, sosyal hayata katılım, çalışma hayatı, çevre ile etkileşim, yasal hakları öğrenme ve bunları kullanma, kamu hizmetlerinden yararlanma vb. süreçlerinde yaşadığı iletişim, hizmete ve bilgiye erişim sorunlarının çözümü kapsamında uzaktan erişimli görüntülü iletişim imkânlarını da barındıran AİLEM Engelsiz İletişim Merkezi Projesi hayata geçirilmiştir.

- 81 il kapsamında bütün il, ilçe, köy ve beldelerde yaşayan sağır ve/veya işitme kayıplı bireyler, kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili iş ve işlemlerinde; sosyal hayata erişimde, günlük hayatında ihtiyaç duyduğu her an ve durumda merkezde bulunan Türk İşaret Dili tercümanlarına erişim sağlayarak haftanın her günü sabah saat 10:00 ve akşam 22:00 saatleri arasında iletişim ihtiyacını çözebilmektedir. Merkez sadece işiten bireye erişmek isteyen sağır vatandaşlar için değil eşzamanlı olarak işitme kayıplı bireyle iletişim kurmak isteyen işveren, ev sahibi, öğretmen, aile büyüğü vb. her bireyin kullanımına açıktır.
- Mart 2022'den itibaren Bakanlığımız internet sayfası üzerinden web uygulaması yoluyla hizmet vermeye başlayan çağrı merkezimize akıllı telefonlara indirilen AİLEM uygulaması üzerinden de vatandaşlarımız kolaylıkla ulaşabilmektedir.
- Merkez, şimdiye kadar 295.558 çağrı almış 268.719 aramaya çeviri desteği sağlanmıştır.
- Engelsiz Erişim hizmeti ile işitme kayıplı bireyler; "0 312 284 38 38" telefon numarasına gönderdikleri kısa mesajlarla Bakanlığımıza ulaşabilmekte sorun ve taleplerini cevap alabilmektedir.

- ALO 183 Hattına 0 549 381 0 183 nolu hat üzerinden, ALO 144 hattına 0 549 441 21 44 nolu hat üzerinden direkt görüntülü olarak TİD çevirmenlerine ulaşılabilmekte ve Bakanlık hizmetlerine yönelik çeviri hizmeti alınabilmektedir.

Yukarıda anılan hizmetlerin tamamı işitme engelli vatandaşlarımıza ücretsiz olarak sunulmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı kuruluşlar ilgili mevzuat doğrultusunda yılda en az iki kez Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri tarafından, iki yılda bir kez de Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca genel denetime tabi tutulmaktadır. Genel denetimlere ek olarak ihbar ve şikayetlere istinaden inceleme ve denetimler de yapılmaktadır. Ayrıca kurum ve kuruluşların sundukları hizmetlerin aksayıp aksamadığının tespitine yönelik kısa süreli ve habersiz olarak özel denetimler de yapılabilmektedir. Bakanlığın yetkili personelleri tarafından da yıl içerisinde kuruluşlarımız yerinde rehberlik ve izleme amaçlı olarak ziyaret edilmektedir. Bakanlığımız etkin bir denetim mekanizması oluşturmak amacıyla İl Müdürlükleri arasında çapraz denetim uygulaması da yaptırmaktadır.

Ayrıca İç Denetim Birimi Başkanlığınca kurum bakımı hizmetlerine ilişkin konular da denetime konu olmaktadır. Bununla birlikte Meclis Komisyonlarının denetimleri, KDK ve TİHEK Denetimleri, Uluslararası Kuruluşların Proje Denetimleri diğer denetim usulleri arasında sayılabilmektedir.

Özel bakım merkezlerinde yaşanan şiddet olaylarına yönelik uygulanacak yaptırımlar Engelli Bireylere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliği'nin 60, 61 ve 63 üncü maddelerinde belirlenmiştir.

İlgili mevzuatta yer alan hükümler doğrultusunda iş ve işlemler yürütülmekte olup adli ve idari soruşturma ve incelemeler, Bakanlığımız tarafından titizlikle takip edilmektedir.

Türkiye'de yasal olarak suç sayılan fiiller ve diğer adli vakalara ilişkin idari kayıt verisi, soruşturma ve kovuşturma evresinde görev ve sorumluluğu bulunan yetkili merciler tarafından toplanmaktadır. Bu doğrultuda bahse konu bilgilerin İçişleri ve Bakanlığı ve Adalet Bakanlığından temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.